

Trond Gjermund Haugen (vpravo) a zástupce společnosti Serigstad pro ČR Ing. Radomír Procházka
Foto Eva Makovičková

již máme v provozu sedm systémů – čtyři v České republice a tři na Slovensku. Naše stroje jsou navrženy tak, aby byly buď jednoduše manuálně ovládané, nebo plně automatizované a integrovatelné do dalších systémů. Nabízíme tedy kompletní řadu řešení – od ručně ovládaných systémů až po plně integrovaná nastavení s dalšími stroji, ať už jako podřízené nebo nadřízené zařízení v plně automatizovaném systému podávání.

Stroje jsou navíc modulární, což velmi usnadňuje rozšíření systému o zásobníky. To zvyšuje efektivitu logistiky a přípravy krmení. Brání to i plýtvání krmivem.

Proč je podle vás právě teď ten správný čas pro masivnější zavádění automatizace v českých chovech?

Zemědělci dnes čelí obrovskému nedostatku pracovních sil a vysokým nákladům na lidskou práci. Naším cílem je přinést jim technologie, které šetří nejen čas a peníze, ale i energii. Norské a evropské firmy jsou obecně zaměřeny na ekologii a snižování emisí CO_2, což naše portfolio přesně splňuje. Navíc si musíme uvědomit, že každá společnost stojí na schopnosti zemědělců produkovat potraviny. I když je nyní v Evropě mléka dostatek, musíme investovat do efektivity a bezpečnosti produkce dříve, než nastane krize.

Mohou naši čtenáři vaše systémy vidět v praxi?

Velmi rádi bychom české zemědělce pozvali na farmy, kde již naše stroje pracují. Reference od kolegů jsou tou nejlepší reklamou, protože farmáři, kteří si náš systém pořídili, často říkají, že to měli udělat už dávno. Plánujeme také úzkou spolupráci s asociacemi a odbornými časopisy, jako je ten váš, abychom českým chovatelům ukázali cestu k farmě budoucnosti. Přestože naše dceřiná společnost působí v České republice již 20 let, stále se od českých farmářů máme co učit.

Kontakt na autora:
lukas.prymas@profipress.cz

Z domova a ze zahraničí **Jiří Kostkan**

Krávy nejsou autisté …ale jejich svět jim je překvapivě podobný

V posledních letech se na seminářích, školeních i v běžné praxi stále častěji objevuje rčení, že krávy jsou autisté. Obvykle se tím míní, že krávy potřebují stálost prostředí, pevný režim a předvídatelnost. Tedy že vše na farmě má mít svůj čas, svůj rytmus a své rituály.

Tato úvaha je sice správná, ale zachycuje jen malou část toho, co tímto přirovnáním chtěla skutečně vyjádřit Temple Grandinová – jedna z nejvýznamnějších osobností světového welfare hospodářských zvířat. Její myšlenky jsou mnohem hlubší a dotýkají se samotného způsobu, jakým zvířata vnímají svět.

Osobní zkušenost

Profesorka Temple Grandinová je odbornice na chování hospodářských zvířat a zároveň člověk s autismem. Právě její osobní zkušenost s autistickým vnímáním reality jí umožnila nahlédnout do světa zvířat způsobem, který většina lidí nedokáže. Grandinová dokázala propojit vědecké poznatky, praktické pozorování a vlastní způsob myšlení. Díky tomu popsala principy, které dnes tvoří základ moderního welfare. Její návrhy manipulačních zařízení používá více než polovina amerických jatek a její práce zásadně ovlivnila to, jak přistupujeme k chování skotu.

Grandinová nikdy netvrdila, že krávy jsou autisté. Její sdělení je mnohem jemnější a přesnější: zvířata vnímají svět podobně jako lidé s autismem. Nejde o diagnózu, ale o způsob zpracování informací. Zvířata – stejně jako mnoho autistů – svět neinterpretují abstraktně, ale skrze konkrétní podněty, detaily a přímé zkušenosti. A právě to je klíč k pochopení jejich chování.

Vnímají obrazy

Zatímco neurotypický člověk dokáže vnímat abstraktní pojmy, atmosféru nebo intuici, zvířata a lidé s autismem pracují s konkrétními obrazy. My dokážeme říct, že „někdo působí zle“, aniž bychom věděli

proč. Kráva tohle neumí. Pro ni má „zlo“ konkrétní podobu. Pokud člověk v určité barvě oblečení jednou krávu uhodí, kráva si nespojí, že šlo o konkrétní osobu. Spojí si: „Každý člověk v této barvě je nebezpečný.“ Tento princip přemýšlení je dobře popsaný v behaviorálních studiích skotu i v literatuře o autismu. Krávy nevnímají obecné kategorie, ale konkrétní obrazy, které se jim pevně ukládají do paměti.

Stálost prostředí je proto důležitá, ale není to celé. Hlavní je pochopit, že krávy myslí v obrazech, ne v abstrakci. Vnímají svět fragmentovaně, skrze detaily, které my často ignorujeme. A právě tyto detaily rozhodují o tom, zda je prostředí pro krávu bezpečné, nebo stresující. Grandinová opakovaně upozorňuje, že zvířata reagují na věci, které my přehlížíme: odlesky světla na mokré podlaze, zvuk plechu, který se ozve jen občas, ventilátor, který se točí větrem, plastová fólie vlající v průvanu nebo stín, který se pohybuje jinak než obvykle. Pro nás je to nic. Pro krávu je to změna – a změna může znamenat nebezpečí.

Vědecké studie tento pohled podporují. Výzkumy ukazují, že skot reaguje výrazně silněji na neočekávané vizuální a zvukové změny než na fyzickou manipulaci. Změna prostředí je pro ně často větší stres než samotný člověk. Další studie potvrzují, že krávy si vytvářejí konkrétní asociace – například s barvou oblečení, tvarem předmětu nebo typem zvuku – a že abstraktní zobecnění u nich nefunguje. Rutina sice snižuje hladinu stresových hormonů, ale sama o sobě nestačí, pokud prostředí obsahuje rušivé detaily, které narušují jejich pocit bezpečí.

Předvídatelné prostředí

Z těchto poznatků vychází i základní principy welfare, které Grandinová prosazuje. Zvíře má mít možnost pohybovat se klidně, bez strachu a bez bolesti. Prostředí má být předvídatelné, bez náhlých změn a bez rušivých detailů, které mohou vyvolat paniku. Lidé, kteří se zvířaty pracují, by měli chápat, že kráva vidí jinak, slyší jinak a reaguje jinak, než si myslíme. Pokud tohle pochopíme, dokážeme vytvořit prostředí, které je pro zvířata bezpečné, klidné a předvídatelné.

Rčení „krávy jsou autisté“ tedy není o tom, že máme dělat vše na minutu přesně. To je jen povrch. Skutečné jádro spočívá v tom, že krávy vnímají svět konkrétně, detailně a bez abstrakce. Učí se zkušeností, ne pravidlem. A pokud chceme zlepšit welfare, musíme se naučit dívat na svět jejich očima. Temple Grandinová nám dala víc než jen technické postupy. Dala nám způsob, jak porozumět zvířeti. A to je základ dobrého welfare – pochopit, jak svět vypadá z druhé strany ohrady.

Ing. Jiří Kostkan,
Kontakt na autora:
poradenstvi@jkkostkan.cz

Z domova a ze zahraničí **Lukáš Prýmas**

Brazílie směřuje k rekordní sklizni

Brazilský zemědělský sektor se blíží k dosažení historicky nejvyšší sklizně obilnin a olejnin. Celková produkce ve sklizňovém roce 2025/2026 by podle nejnovějších prognóz státní agentury Conab mohla dosáhnout 356,3 milionu tun. Pro výrobce krmných směsí, obchodníky se surovinami i chovatele hospodářských zvířat v Evropě jde o signál, který má přímý dopad na dostupnost a cenu klíčových krmiv – především sójového šrotu a kukuřice.

Rekordní výroba sóji

Companhia Nacional de Abastecimento (Conab), brazilský státní podnik odpovědný za monitoring zemědělské produkce, zveřejnil aktualizovanou prognózu, podle níž brazilská produkce v sezóně 2025/2026 vzroste o 1,2 % (+ 4,1 mil. tun) oproti předchozímu cyklu. Osevní plocha by se měla zvýšit o 2 % na 83,3 milionu hektarů – to je asi 10 % celkové rozlohy Brazílie, přičemž v zemi lze díky klimatickým podmínkám pěstovat i tři plodiny ročně na stejném pozemku.

Sója zůstává absolutním tahounem brazilského zemědělství. Conab předpovídá sklizeň ve výši 179,2 milionu tun, přičemž výnos by dosáhl 3696 kg/ha – nejlepší hodnota v celé historii sledování. Ke zlepšení podmínek přispělo snížení srážek v březnu, které umožnilo urychlení sklizně. Do konce sledovaného období bylo sklizeno 85,7 % oseté plochy.

Brazílie se tak potvrzuje jako dominantní světový dodavatel sójového šrotu, přičemž největší podíl brazilské sóji odebírá Čína.

Kukuřice a čirok

Druhá nejvýznamnější brazilská komodita – kukuřice – vykazuje v aktuální sezóně mírný pokles. Celková produkce je odhadována na 139,6 milionu tun, což představuje meziroční pokles o 1,1 %.

Produkce čiroku vzroste o 1,4 milionu tun ve srovnání s předchozí sklizní.

Brazílie se v posledních letech stala světovým lídrem v exportu obilovin a olejnin, přičemž poprvé překonala Spojené státy v celkových dodávkách v sezóně 2022/2023. Rekordní sklizeň v roce 2025/2026 tuto pozici dále upevní.

Vliv na ceny

Vyšší nabídka sóji z Brazílie bude mít tlumivý efekt na ceny sójového šrotu na světových trzích, což se pozitivně projeví v nákladech na výrobu krmných směsí pro drůbež, prasata a přežvýkavce v Evropě. Naopak mírný pokles kukuřičné produkce může podporovat stabilitu nebo mírný nárůst cen kukuřice.

Zdroj: All About Feed/Conab (Companhia Nacional de Abastecimento) 4/2026

Kontakt na autora:
lukas.prymas@profipress.cz